

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

Viite Lausuntopyyntönne 7.11.2017 dnrot TEM/2072/03.01.01/2017 ja TEM069:00/2017

Lausunto: luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, joka koskee työnhakijan mahdollisuutta opiskella lyhytkestoisia opintoja menettämättä oikeutta työttömyysetuuteen.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että ministeriön esitykseen sisällytetyt lakimuutosehdotukset ovat pääosin kannatettavia ja niiden voidaan olettaa edesauttavan esityksessä mainittujen tavoitteiden saavuttamisessa. Kuten luonnoksessakin tuodaan esityksen vaikutuksia arvioivassa kohdassa esille, on kuitenkin melko vaikeasti ennakoitavissa, kuinka käyttökelpoiseksi osaamismahdollisuuksien parantajaksi lainmuutos työnhakijoiden keskuudessa tullaan kokemaan. Nykylainsäädännön perusteella TE-toimisto voi myöntää korotettua työttömyysetuutta myös lyhytkestoisiin omaehtoisiin opintoihin. Lakiluonnoksen mukaan ko. mahdollisuus poistuisi, kun enintään kuuden kuukauden pituisia opintoja tuettaisiin ensisijaisesti normaalilla, työttömyysaikaisella työttömyysetuudella. Lisäksi koulutuksen aikana olisi edelleen velvollisuus hakea kokoaikatyötä ja osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin. Työttömyyspäivärahan enimmäismaksuaika myös kuluisi opintojen aikana. Esitettyyn opiskelumuotoon ei toisaalta liity aivan vastaavaa työvoimapolitiittista koulutustarveharkintaa kuin työttömyysetuudella tuettuun omaehtoiseen opiskeluun, mikä saattaa laajentaa opiskelijajoukkoa.

Voitaneen myös arvioida, että ainakin eräät hallituksen esitysluonnoksessakin viitatut työttömyysetuuden saamisen reunaehdot saattavat käytännössä vähentää tavoiteltua opiskelun sujuvuutta ja houkuttavuutta etenkin, jos on kyse päätoimisesta opiskelusta. Henkilön tilanteesta riippuen voi olla mahdollista, ettei hänellä kuitenkaan ole oikeutta työttömyysetuuteen opiskelun ajalta esimerkiksi odotusajan vuoksi tai päätoiminen opiskelu saattaa vaikuttaa julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin osallistumismahdollisuuksiin. Työnhakijan kannalta voisi tilanteen selkeyttämiseksi olla eduksi, jos opiskelun pää- tai sivutoimisuus määriteltäisiin jo opiskelun alussa työvoimapolitiittisen lausunnon antamisen

yhteydessä. Lienee myös niin, että tässä tarkoitettu opiskelu ei täytä työttömyysturvan aktiivisuusedellytystä (HE 124/2017 vp.).

Edellä olevan lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että esitysluonnoksen perusteella jää epäselväksi, millä tavoin ja kenen antaman arvion perusteella opintojen kesto mitattaisiin kuukausina esimerkiksi tilanteissa, joissa opinnot taikka niiden jäljellä oleva laajuus on lähtökohtaisesti määritetty opintopisteinä. Samanlainen ongelma saattaa liittyä myös opintojen jaksottamiseen.

Johtaja

Petri Keränen

Elinkeinot, työvoima ja osaaminen –vastuualue

Lakimies

Laura Heinonen

TIEDOKSI

Ylijohtaja Matti Ränä

Yksikön päällikkö Eine Kela